

2024 yılında sektörün aktif büyüklüğü 32 trilyon 657.2 milyar TL oldu.

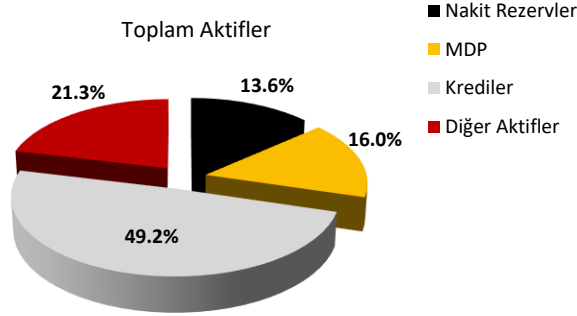
Bankacılık Sektörü Bilançosu						Değişim (%)	
(milyar TL)	2023 Aralık (A)	2024 Eylül (B)	2024 Kasım (C)	2024 Aralık (D)	(D)-(A) (y-y, %)	(D)-(B) (ç-ç, %)	(D)-(C) (a-a, %)
Nakit Rezervler	3336.57	4078.12	4073.46	4438.50	33.0	8.8	9.0
Men. Değ. Port.	3969.93	4893.87	5085.84	5225.98	31.6	6.8	2.8
Krediler	11677.13	15014.39	15459.03	16052.18	37.5	6.9	3.8
TGA	191.89	263.72	286.29	293.62	53.0	11.3	2.6
Diğer Aktifler	4375.37	6268.59	6255.54	6646.95	51.9	6.0	6.3
AKTİFLER	23550.89	30518.69	31160.16	32657.23	38.7	7.0	4.8
Mevduat	14851.97	17835.27	18174.65	18903.35	27.3	6.0	4.0
Mevduat Dışı Kayn.	6546.00	10039.79	10236.39	10855.83	65.8	8.1	6.1
Özkaynaklar	2152.92	2643.63	2749.11	2898.05	34.6	9.6	5.4
PASİFLER	23550.89	30518.69	31160.16	32657.23	38.7	7.0	4.8
			Ocak-Aralık 2023		Ocak-Aralık 2024		
Dönem Net Karı			620.5		659.0		
Kaynak: BDDK							

- Türk bankacılık sektörünün aktif büyüklüğü 2024 yılında bir önceki yıla göre %38.7 artışla 32 trilyon 657.2 milyar TL gerçekleşti.
- Krediler 2024 yılında yıllık bazda %37.5 artışla 16 trilyon 52.2 milyar TL gerçekleşti.
- Sektörün tahsili gecikmiş alacakları (TGA) 2024 yılında bir önceki yıla göre %53 artışla 293.6 milyar TL gerçekleşti.
- Menkul değerler portföyü (MDP), 2024 yılında bir önceki yıla göre %31.6 artışla 5 trilyon 226 milyar TL gerçekleşti.
- Mevduatlar 2024 yılında bir önceki yıla göre %27.3 artarak 18 trilyon 903.4 milyar TL gerçekleşti.
- Mevduat dışı kaynaklar (MDK), 2024 yılında bir önceki yıla göre %65.8 artışla 10 trilyon 855.8 milyar TL gerçekleşti.
- Sektörün dönem net kârı 2024 yılında bir önceki yıla göre %6.2 artışla 659 milyar TL'ye yükseldi.

Bankacılık Sektörü Bilançosu

1. Aktifler

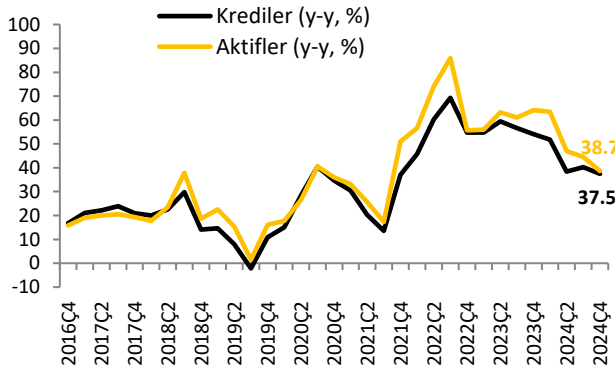
Grafik 1

Kaynak: BDDK

2024 yılında sektörün aktif büyüklüğünün %49.2'sini krediler, %16'sını menkul değerler portföyü (MDP), %13.6'sını nakit rezervler ve %21.3'ünü diğer aktifler oluşturdu. Yılın son çeyreğinde, kredilerin toplam aktifler içindeki payı bir önceki çeyreğe göre 0.04 puan, MDP'nin payı 0.03 puan ve diğer aktiflerin payı 0.02 puan gerilerken; nakit rezervlerin payı 0.23 puan yükseldi. Böylece krediler %49.15 pay ile sektörün en büyük aktif kalemi olmayı sürdürdü.

Grafik 2

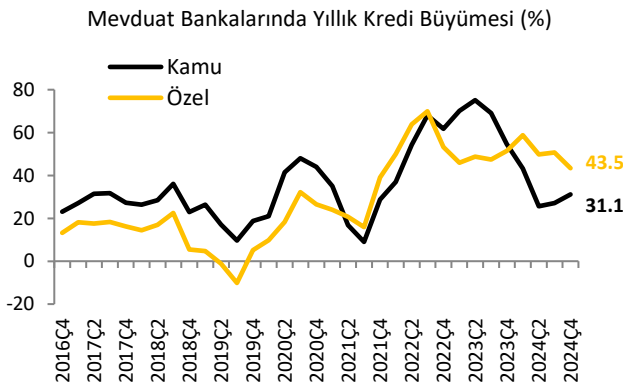

Kaynak: BDDK, TCMB

Türk bankacılık sektörünün aktif büyüklüğü 2024 yılında bir önceki yıla göre %38.7 artışla 32 trilyon 657.2 milyar TL gerçekleşti. 2024 yılının ilk yarısında %60 seviyelerinde seyreden aktiflerin yıllık artış hızı, yılın ikinci yarısında azalarak Kasım ayında %38.2 ile Ekim 2021'den bu yana en düşük seviyeyi gördükten sonra yılı %38.7 artış ile tamamladı. Krediler bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %37.5 oranında artarak 16 trilyon 52.2 milyar TL gerçekleşti. 2023 yılının ikinci yarısında para politikasında başlayan sıkılaştırma ve TCMB'nin uygulamaya koyduğu kredi sınırlaması, 2024 yılının ilk çeyreğine kadar devam ederek kredi faizlerine yükseliş olarak yansımaya sürdürdü. Söz konusu ortamda,

kredilerin yıllık artış hızında düşüş yaşandı. Böylece, 2023 yıl sonunda %54.04 olan kredilerin yıllık artış hızı 2024 yıl sonunda %37.5'e geriledi. Söz konusu düşüşte özellikle bireysel kredilerin yıllık artış hızındaki yavaşlama etkili oldu.

Grafik 3

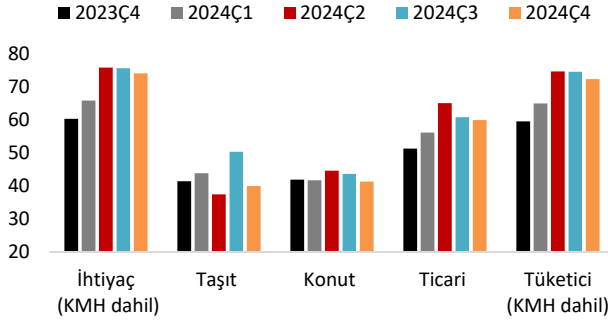

Kaynak: BDDK, TCMB, VakıfBank

2023 yılının ilk üç çeyreğinde kamu bankaları ile özel bankaların yıllık kredi büyümeleri arasındaki belirgin bir şekilde açılan makas, yılın son çeyreğinde baz etkisiyle bir miktar kapanmıştı. 2024 yılında ise aradaki makas bir önceki yıla göre terse döndü. 2024 yılının tüm çeyreklerinde kamu bankalarında kredilerin yıllık artış hızı özel bankaların altında kaldı. Böylece, 2024 yılında kamu bankalarında yıllık kredi büyümesi %31.1 olurken, özel bankalarda yıllık kredi büyümesi %43.5 oldu.

Grafik 4

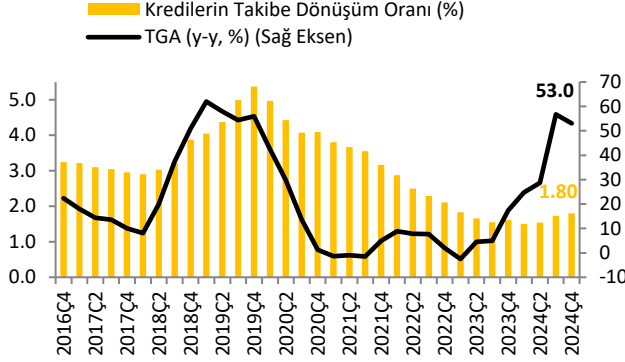
TL Cinsi Kredilere Uygulanan Faiz Oranı
(3 aylık ortalama, %)

Kaynak: TCMB

Yılın ikinci yarısında taşıt kredisi hariç TL cinsi kredilere uygulanan faiz oranlarında bir miktar geri çekilme yaşansa da faiz oranlarındaki yüksek seyir devam etti. Faiz oranlarındaki yüksek seyrin ve TCMB'nin uygulamaya koyduğu kredi sınırlamasının etkisiyle bireysel ve ticari kredilerin yıllık artış hızında önemli bir azalış oldu. 2023'te yıllık %75.84 artan bireysel krediler 2024'te yıllık %43.46 artarak 3 trilyon 877.2 milyar TL gerçekleşti. 2023'te %48.49 artan ticari krediler ise 2024'te yıllık %35.66 artarak 12 trilyon 174.9 milyar TL oldu. TCMB'nin 2024 yılı Aralık ve 2025 yılı Ocak aylarında politika faiz oranını 250'şer baz puan indirmesinin etkisiyle kredi faiz oranlarındaki aşağı yönlü hareketin devam etmesi muhtemel görünüyor.

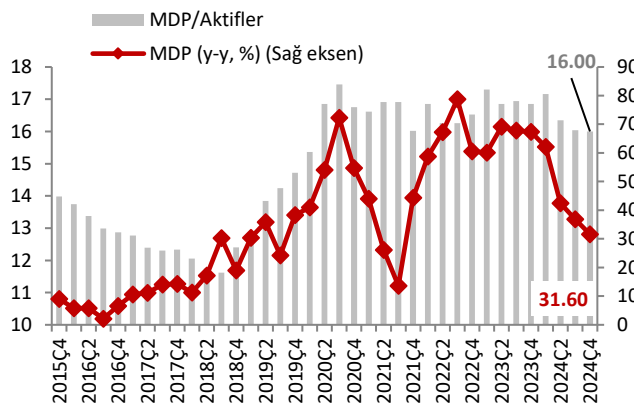
Grafik 5

Kaynak: BDDK

Sektörün tahsili gecikmiş alacakları (TGA) 2024 yılında bir önceki yıla göre %53 artışla 293.6 milyar TL gerçekleşti. Kredilerin yıllık artış hızında bir yıldan uzun süredir yaşanan düşüşün yarattığı birikimli etki sonucu takipteki kredilerdeki artış hızlandı. TGA'nın yıllık artış hızı Kasım ayında %62.8 ile Mayıs 2019'dan bu yana en yüksek seviyeye çıktı. Kredilerin takibe dönüşüm oranı ise 2024 yılının Kasım ayında, Nisan 2023'ten bu yana en yüksek seviye olan %1.82'ye yükseldikten sonra 2024 yılını %1.8 ile tamamladı.

Grafik 6

Kaynak: BDDK

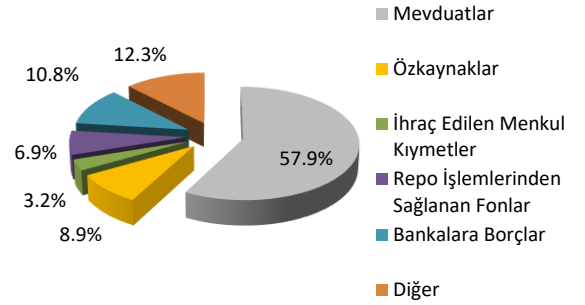
Menkul değerler portföyü (MDP), 2024 yılında bir önceki yıla göre %31.6 artışla 5 trilyon 226 milyar TL gerçekleşti. TCMB'nin Mayıs ayında aldığı MDP uygulamasının tamamen kaldırılması kararının etkisiyle menkul değerler portföyünün (MDP) yıllık artış hızı yavaşladı. 2023 yıl sonunda %67.4 olan MDP'nin yıllık artış hızı, 2024 yılının ortalarında %42.5'e kadar geriledikten sonra düşüşüne devam ederek 2024 yıl sonunda %31.6'ya geriledi.

2. Pasifler

2024 yılında mevduatlar, toplam pasifin %57.9'unu, mevduat dışı kaynaklar %33.2'sini, özkaynaklar ise %8.9'unu oluşturdu. Bir önceki çeyreğe göre mevduatların toplam pasifler içindeki payı 0.6 puan azalırken; özkaynakların payı 0.2 puan, mevduat dışı kaynakların payı ise 0.4 puan arttı. Mevduat dışı kaynakların payındaki artışta, ihraç edilen menkul kıymetler ve repo işlemlerinden sağlanan fonların payındaki artış etkili oldu.

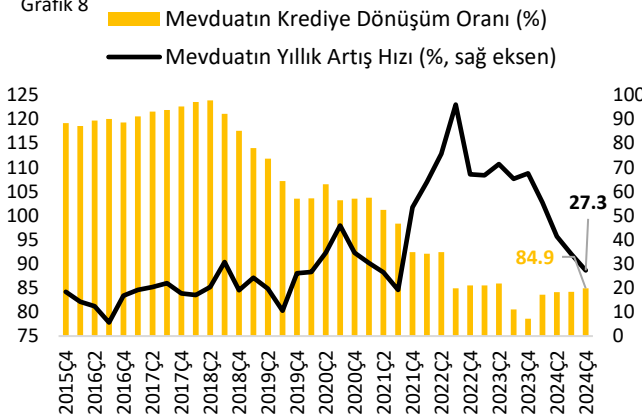
Grafik 7

Toplam Pasifler

Kaynak: BDDK

Grafik 8

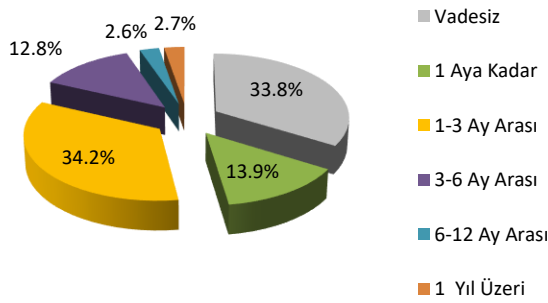

Kaynak: BDDK

Mevduatlar 2024 yılında bir önceki yılın aynı dönemine göre %27.3 artarak 18 trilyon 903.3 milyar TL gerçekleşti. Mevduatın yıllık artış hızı 2024 yılının üçüncü çeyreğindeki %34'ten dördüncü çeyrekte %27.3'e geriledi. Söz konusu gerilemede, hem TP hem de YP mevduatın yıllık artış hızındaki gerileme belirleyici oldu. Mevduatın krediye dönüşüm oranı ise geçen yılın aynı dönemine ve bir önceki çeyreğe göre artarak %84.9 oldu.

Grafik 9

Vade İtibariyle Mevduatların Toplam Mevduat İçindeki Payı

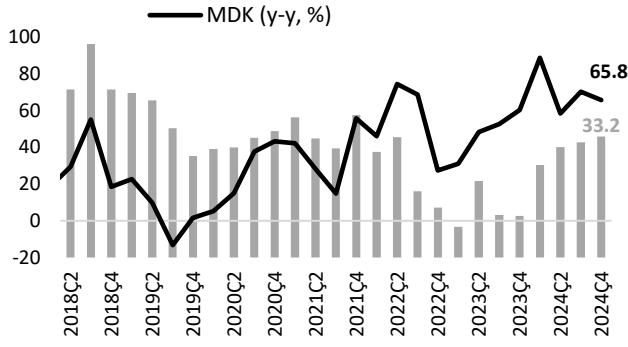

Kaynak: BDDK

2024 yılında mevduatlar, vadeli mevduatlarda yoğunlaştı. Bu yoğunlaşmada önceki çeyreğe göre payı artan vadeli mevduat türleri ise 1 aya kadar ve 1-3 aya kadar vadeli mevduatlar oldu. Vadesiz mevduatların toplam mevduatın %33.8'ini oluşturduğu dördüncü çeyrekte, 1-3 ay arası vadeli mevduatlar %34.2'sini, 3-6 ay arası vadeli mevduatlar ise %12.8'ini oluşturdu. 2024 yıl sonunda en hızlı artışın görüldüğü vade türü yıllık bazda %58.6 artışla 1-3 ay arası vadeli mevduatlar oldu. Diğer yandan, yılın başından son çeyreğe kadar yıllık olarak artış kaydeden 6-12 ay arası vadeli mevduat ve 1 yıl üzeri mevduatın dördüncü çeyrekte sırasıyla %61 ve

%23.4 gerilediği dikkat çekti. Kredi talebinin azalması ve mevduat faizlerinin yükselmesiyle birlikte, bir önceki yılın aynı döneminde yaşanan hızlı yükselişin ardından söz konusu vade türündeki yıllık gerilemede baz etkisi belirleyici oldu. 6-12 ay arası vadeli mevduatın yıllık bazda düşüşüyle birlikte söz konusu vade türünün toplam içindeki payı da bir önceki çeyrekteki %4.2'den %2.6'ya geriledi. 1 yıl üzeri vadeli mevduatın toplam içindeki payı ise %3.3'ten %2.7'ye geriledi.

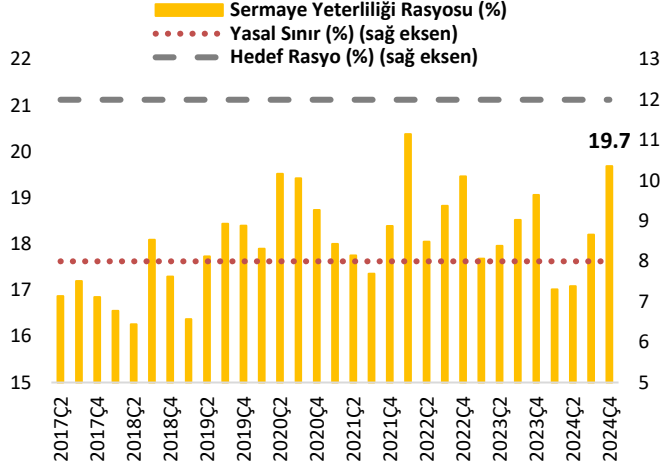
Grafik 10 MDK/Toplam Pasifler (%) (Sağ Eksen)

Kaynak: BDDK

Mevduat dışı kaynaklar (MDK) 2024 yılında bir önceki yıla göre %65.8 artışla 10 trilyon 85.5 milyar TL gerçekleşti. yurt dışı borçlanma kanallarının tekrar aktif hâle gelmesiyle birlikte, ilk çeyrekte MDK'nın yıllık artış hızı %88.8 ile tarihî yüksek seviyede gerçekleşmesinin ardından son çeyrekte %65.8'e geriledi. MDK'daki bu gerilemede bankalara borçlar ve ihraç edilen menkul kıymetlerdeki yıllık gerileme belirleyici oldu. 2024 yılında mevduat dışı kaynakların toplam pasifler içindeki payı ise %33.2 ile 2022 yılının ikinci çeyreğindeki seviyesine yükseldi.

Grafik 11

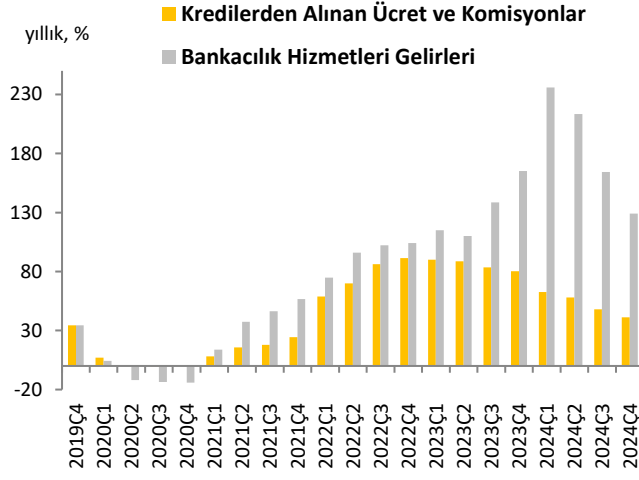
Kaynak: BDDK

2024 yılında sektörün özkaynakları, bir önceki yıla göre %35 artışla 2 trilyon 898 milyar TL gerçekleşti. Özkaynakların toplam pasifler içindeki payı ise üçüncü çeyrekteki %8.7'den dördüncü çeyrekte %8.9'a yükseldi. 2024 yılının üçüncü çeyreğinde %18.2 gerçekleşen sektörün sermayesinin risk ağırlıklı varlıklarına oranını gösteren sermaye yeterliliği rasyosu (SYR) ise dördüncü çeyrekte %19.7'ye yükselerek Nisan 2022'den bu yana en yüksek seviyeye çıktı.

3.Kârlılık

Grafik 12

yıllık, %

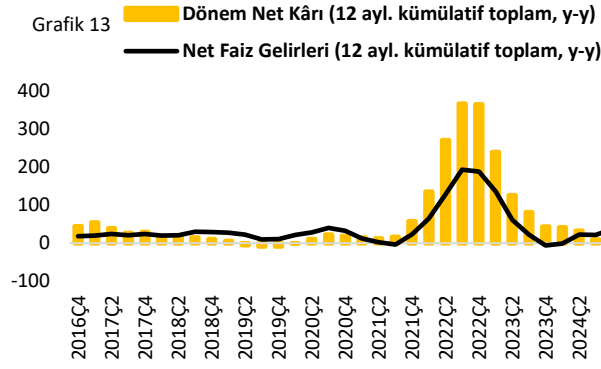

Kaynak: BDDK

yaşandı. Böylece üçüncü çeyrekte net ücret ve komisyon gelirlerindeki artış %115.1 gerçekleşti.

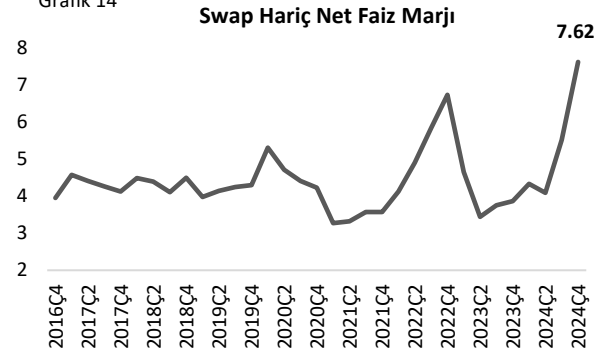
2024 yılında hem faiz dışı gelirlerde hem de faiz gelirlerinde yıllık artış hızı yavaşlamayı sürdürdü. 2023 yıl sonunda net faiz gelirleri yıllık bazda %6 azalırken, 2024 yılında yıllık artış hızı %37.3'e yükseldi. Faiz dışı gelirlerin yıllık artış hızı ise %101'den %86.2'ye geriledi. Kredi kullandırımının azalması sonucu kredilerden alınan ücret ve komisyon gelirlerinin yıllık artış hızı yıl sonunda %41.2 ile 2021 yılı son çeyreğinden bu yana en düşük seviyeye geriledi. Enflasyonla birlikte artan harcamalar sonrası kredi kartı gelirlerindeki artış, sigorta gelirlerinin artması ve bankacılık hizmetlerindeki ücret güncellemeleri sonrası bankacılık hizmetleri gelirleri 2024 yılında yıllık bazda %129.2 arttı. Ancak baz etkisiyle bankacılık hizmetleri gelirlerinin yıllık artış hızında da düşüş

Grafik 13

Kaynak: BDDK

Grafik 14

Kaynak: BDDK, VakıfBank

Sektörün dönem net kârı 2024 yılında yıllık bazda %6.2 artışla 659 milyar TL'ye yükseldi. Sektörün aktif kârlılığı 2023 yıl sonundaki %2.63'ten Aralık'ta %2'ye; özkaynak kârlılığı ise %28.8'den %22.7'ye geriledi.

Türk Bankacılık Sektörüne İlişkin Seçilmiş Rasyolar (%)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Toplam Kredi/Toplam Mevduat	119.31	122.64	117.61	103.47	103.50	92.41	85.54	78.62	84.92
TGA/Toplam Kredi	3.35	3.05	4.04	5.68	4.27	3.27	2.16	1.64	1.83
Beklenen Zarar Karşılıkları/TGA	77.39	79.31	108.54	95.21	130.22	161.22	226.4	244.3	184.2
MDP/Mevduat	24.18	23.48	23.47	25.75	29.60	27.84	26.74	26.73	27.65
Likit Aktifler/Toplam Aktifler	17.29	16.71	17.69	18.81	19.79	23.64	21.00	23.08	23.41
Aktif Kârlılığı	1.37	1.51	1.40	1.09	0.96	1.01	3.01	2.63	2.02
Özkaynak Kârlılığı	12.50	13.67	12.82	9.96	9.76	13.02	30.67	28.82	22.74
Swap Hariç Net Faiz Marjı	3.95	4.12	4.50	4.30	4.22	3.57	6.73	3.87	7.62
Kre. Alı. Ücr. ve Kom. Gel. + Banka Hizm. Gel./Top. Gelirler	12.59	12.03	10.96	12.46	11.15	10.83	10.18	12.85	12.69
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	15.57	16.85	17.30	18.40	18.74	18.39	19.46	19.06	19.69
Özkaynaklar/Toplam Aktifler	10.99	11.02	10.91	10.96	9.82	7.75	9.81	9.14	8.87
Toplam Aktifler/GSYH*	103.97	103.96	102.89	104.15	120.96	127.00	95.55	89.63	73.86

Kaynak: BDDK, VakıfBank

*2024 yılı dördüncü çeyrek rakamı için 2024 yılı OVP tahmini kullanılmıştır.

SEKTÖREL KREDİ DAĞILIMI								
	2021		2022		2023		2024	
Milyon TL	Nakdi Kredi	TGA Oranı (%)	Nakdi Kredi	TGA Oranı (%)	Nakdi Kredi	TGA Oranı (%)	Nakdi Kredi	TGA Oranı (%)
Tarım	162,035	2.5	325,448	0.8	584,120	0.4	859,554	0.4
Avcılık	79	1.6	145	1.2	178	0.9	271	1.1
Ker. Ve Orm. Ürün.	1,388	2.2	3,375	0.9	6,130	0.5	8,802	1.6
Balıkçılık	3,549	4.0	8,626	1.2	15,304	0.4	24,718	0.2
Enerji Üre. Mad. Çık.	36,719	1.3	50,705	0.4	70,184	0.3	114,456	0.1
Enerji Üretmeyen Mad. Çıkarılması	33,580	4.1	46,969	1.7	63,575	4.2	102,046	2.5
Gıda, Meş. ve Tütün San.	156,972	2.4	240,921	1.4	326,678	1.0	474,435	0.9
Tekstil ve Teks. Ürü. San.	164,730	2.6	258,059	2.0	372,810	1.6	521,650	2.2
Deri ve Deri Ür.San.	5,718	9.1	9,909	3.5	15,420	2.4	23,003	2.0
Ağaç ve Ağaç Ürün. San.	16,845	1.4	28,710	0.5	50,282	0.8	75,824	1.1
Kağıt Ham.ve Ürün. San.	42,888	1.2	75,967	0.5	109,976	0.4	141,867	0.5
Nük. Yakıt, Pet. Raf. ve Kok Köm. Ürt. San.	24,321	1.2	36,646	0.7	32,720	0.6	70,380	0.3
Kimya Ürün. San.	77,029	0.8	141,727	0.4	220,831	0.2	309,674	0.4
Kauçuk ve Plas.Ürün. San.	58,939	3.0	86,133	1.3	128,876	1.1	179,926	1.3
Diğer Met. Dışı Mad. San.	80,792	1.2	126,426	0.6	186,210	0.3	257,241	0.6
Metal Ana San. ve İşl. Maden Ürt. San.	179,007	1.9	289,265	1.0	452,228	0.6	656,483	1.0
Mak. Ve Tec. San.	54,083	2.6	96,716	0.9	159,893	0.4	257,384	0.6
Elekt. ve Optik Al. San.	51,832	4.6	85,453	3.0	145,378	1.5	209,816	1.0
Ulaşım Araçları San.	88,159	1.7	160,687	0.7	294,910	0.3	448,094	0.3
Başka Yerlerde Sınıf.mamış İm.San.	35,159	3.1	65,577	1.7	103,244	1.8	139,664	2.7
Elektrik, Gaz ve Su Kayn. Ürt. Dağıt. San.	376,818	4.6	518,344	4.8	635,801	3.7	690,456	2.9
İnşaat	406,015	6.9	574,213	4.6	802,994	4.6	1,015,485	3.8
Ferdi Kredi Diğer	466,662	3.6	699,480	3.1	1,017,321	2.9	1,499,787	3.9
Ferdi Kredi Konut	301,032	0.3	363,250	0.2	441,962	0.1	516,751	0.1
Ferdi Kredi Otomobil	13,473	1.1	50,382	0.2	97,200	0.1	77,565	0.3
Mot. Araç. Yak.Per. Sat.	82,735	3.2	141,463	1.5	226,890	0.8	332,292	1.1
Top. Ticaret ve Komisyonculuk	355,573	3.6	613,224	1.9	871,238	1.2	1,074,929	1.7
Per. Tic. ve Kiş.Ürün.	154,662	4.3	244,651	2.6	341,411	1.5	480,440	1.6
Oteller	152,051	3.7	195,603	2.9	290,476	2.0	369,704	1.2
Restoranlar	20,042	2.8	29,351	3.6	42,282	1.5	63,753	1.3
Diğer Turizm	16,425	9.9	17,143	12.4	21,044	5.6	27,452	3.5
Demiryolu Taşımacılığı	2,565	2.3	4,843	0.2	5,612	0.1	7,348	0.1
Karayolu Yolcu Taş.	25,770	1.6	39,245	1.0	63,583	0.5	95,230	0.6
Karayolu Yük Taş.	36,227	2.8	67,070	1.3	109,779	0.6	157,899	1.0
Deniz Taşımacılığı	35,056	8.8	46,561	9.9	62,863	7.7	85,594	5.0
Hava Taşımacılığı	87,340	0.3	96,805	0.3	143,816	0.1	145,471	0.1
Diğer Taş. Faal. Ve Dep.	106,063	1.2	172,800	0.7	211,299	0.4	249,769	0.3
Haberleşme	22,884	1.3	16,112	1.1	23,633	0.7	36,046	0.7
Parasal Kurumlar (Banka, Fin. Şir.)	94,503	0.1	178,021	0.0	239,589	0.0	292,792	0.0
Diğ.Fin.Ara.(Ara.Kur, MKYO, GYO, RSYO)	18,130	1.7	25,003	2.3	21,601	2.4	108,954	0.5
İsteğe Bağlı Sigorta ve Emek.Hizm.	1,011	2.7	2,754	0.4	8,846	0.1	7,678	0.3
Diğer Finansal Aracılık	7,143	0.7	3,710	1.3	7,326	0.6	9,841	0.3
Emlak Kom.	60,156	7.4	91,118	5.3	126,376	7.6	173,827	2.6
Kiralama (Ulaş. Araç, Mak., Teç.)	36,609	3.6	55,326	1.1	89,547	0.5	140,066	0.7
Bilgisayar ve İlgili Faaliyetler	29,671	1.2	40,138	0.8	56,587	0.5	73,784	1.1
Araş. Danış.Rek.ve Diğ. F.	166,222	1.9	261,102	1.4	383,754	0.9	488,995	0.6
Kredi Kartları	309,816	2.5	685,735	1.5	1,625,731	1.2	2,532,205	2.6
Sav. ve Kamu Yön. ve Zorunlu SGK.	77,958	0.1	117,775	0.1	177,222	0.0	206,119	0.0
Eğitim	14,131	7.4	18,639	4.4	27,829	5.7	32,105	4.9
Sağ. ve Sos.Hizm.	35,446	1.7	56,394	1.6	84,298	0.7	115,432	0.5
Kan. ve Atı.Tanzimi	1,849	1.9	3,061	1.7	4,559	0.9	7,253	4.3
Örgütsel Faaliyetler	8,297	1.1	14,482	0.7	23,443	0.4	32,809	0.5
Kül Eğl. ve Spor F.	21,837	1.7	28,194	1.4	32,698	1.0	48,081	0.8
Diğer Birey.Hizm.	45,559	4.7	70,189	4.0	113,114	2.1	154,557	1.7
İşçi Çal. Özel Kişiler	267	18.6	744	4.6	800	2.7	1,524	1.7
Uluslararası Örgüt ve Kur.	37	6.8	43	2.3	53	2.2	85	1.4
Diğer	33,949	6.5	59,412	5.2	92,029	4.4	112,779	5.6
Toplam	4,897,808	3.2	7,739,842	2.1	11,863,555	1.6	16,340,144	1.8
Kaynak: BDDK								